

AUGA DE MAIO

"Cantémo-las veigas, cantémo-los montes,
cantémo-los ríos i as voltas que fan,
cantémo-los agros, ruliña graciosa,
os agros inmensos que veñen e van."

X. M. Chao Ledo

"A miña terra puxéronlle outros traxes
e andan agora poñéndolle outra alma!
¡Foron desaparecendo camiños e paisaxes
e hasta os ríos perderon a súa calma!"

Manuel María

De cando nas cañas da aldea
De cando na Chaira, a costa das campocinas
corrian ríos manantíos nos que se bebia
escondidos entre chousas, veigas e campias
transitados por mil paxaros cantores.

De cando en toda a Cha
araban fortes e lentos bois
nas terras de larganza dos vilares,
cantaban cargados carros
e suaba canso e ledo
todo o pobo pola sega.

De cando as colleitas abundantes
douraban airas cheas
e as aves compañeiras acudían ó festín
para comenzar a soñar co outono, nos soutos.

De cando as carballeiras se espreguizaban
vestidas co traxe das romaxes
e nas tardes soaban cántigas e aturulos
que o luar animaba ata o amencer.

De cando os fornos arrecendian a pan saboroso
e nas cortiñas maduraban encarnadas mazás
mentres nas horas de folganza, á sombra,
a sesta reparaba a canseira
ou os más novos agatuñaban ós ameneiros Montañeiros
para enchouparse nos piagos
e axexar ás anguiás nos caneiros.

De cando nas casas da aldea
ardía, lentamente, a cerna das carrochas
para quentar a friaxe da invernía
nas noites de contos e de rúas.

De cando todo era ilusión humilde e compartida.

Pouco queda ...

Queda ...

o profundo silencio das agras
nos cómbaros da tarde penedia,
a mirada perdida do vello labrego
- rexo e austero curtido en mil xeiras -
agora debullando entre o abandono e a incerteza,
esborrallado no desalento.

Tantos días ásperos e poeirentos

- toutizos do vento orfo -

queimados polo corisco e a soidade
e a historia derrubada nas solaina

Mais con outro milenio na soleira
virán mansas e amorosas treboadas,
fértilas chuvias restauradoras
e a frescura de novas primaveras.

Baixarán escorregando docemente entre as montañas
~~virán zonos~~ - para non asolagala -

Levantaranse leves ventos coma brisas
mudando a terra triste e cansa
~~Serán frescas e suaves~~
por outra de vida i esperanza.
~~para os fillos da Chairea ancestral~~

Cubriranse os campos de flores e chorimas
e nos outeiros e castros habitados
repousará o sol do mediodía
~~Belotaranse achaz queve~~
mentres nos agros de centeo
ondee un mar de espigas.

Medrará, no colo do vento,
- peiteada e perfumada -
a boa herba do solpor.

Atravesaremos ás insuas do verao,
acariciadas polo pai Miño,
divisando o retorno das aves viaxeiras
á Lagoa do Monte, para aniñar entre as xunqueiras.

Será un tempo criador.

Entón asomará Merlin polas terras de Miranda
e, pola fresca, paseará por toda a Chairea.

Coa certeza de que ...
ó abrir nas casas portas e ventás
saberán que volveu a súa ama
e con ela os mozos a habitualas.

Virán como Auga de Maio
para regalarnos outras recolleitas.

Será tempo de herdanza
para os fillos da Chaira ancestral
que regresan á patria que os chama
- porque sempre regresamos -

Sementaremos soños novos
entre os graos de trigo limpo,
do mellor candeal,
pois ainda ten lentura esta terra sabia
cando se achega o tempo de outonar.

CANDEAL